

Mål C-87/24**Sammanfattning av begäran om förhandsavgörande enligt artikel 98.1 i domstolens rättegångsregler****Datum för ingivande:**

2 februari 2024

Domstol som begär förhandsavgörande:

Administratīvā apgabaltiesa (Regionala förvaltningsdomstolen, Lettland)

Datum för beslutet att begära förhandsavgörande:

3 januari 2024

Klagande:

AS Gaso

AS Conexus Baltic Grid

Motpart: Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija
(tillsynskommisionen för allmännyttiga tjänster)**Saken i målet vid den nationella domstolen**

Talan som väckts av AS Gaso och AS Conexus Baltic Grid (nedan kallade klagandena) med yrkande om ogiltigförklaring av det beslut som fattats av rådet för Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (tillsynskommisionen för allmännyttiga tjänster; nedan kallad tillsynsmyndigheten) om fastställande av (den genomsnittliga vägda) kapitalavkastningen (i reala termer) för beräkningen av (förslaget till) tariffer för tjänster knutna till naturgasöverföringsnätet, distributionssystemet för naturgas och lagring av naturgas, på grund av att de anser att beslutet är behäftat med allvarliga materiella fel och handläggningsfel som gjort att rådet fastställt en omotiverat låg kapitalavkastningsnivå som gör det omöjligt för klagandena att uppnå en lämplig lönsamhet för de tjänster som de tillhandahåller.

Föremål och rättslig grund för begäran om förhandsavgörande

Den hänskjutande domstolen efterfrågar, i enlighet med artikel 267 FEUF, en tolkning av artikel 41.8 i direktiv 2009/73/EG för att avgöra huruvida tillsynsmyndigheten när den fattar beslut om att fastställa den kapitalavkastning som ska användas för att beräkna tariffer inom sektorn för leverans av naturgas, ska tillhandahålla en lämplig motivering, i synnerhet beträffande förenligheten mellan denna avkastning och unionsrättens mål. Den hänskjutande domstolen undrar även vilken innebörd begreppen ”lämpliga incitament” och ”rimlig avkastning” ska ha och om, och hur, en tillsynsmyndighet får eller ska, helt eller delvis, tillämpa den metod och de finansiella principer som används för att beräkna jämförbara indikatorer när det gäller företag som är verksamma på den fria marknaden och, i förekommande fall, förlita sig på en oberoende parts bedömning.

Tolkningsfrågor

- 1) Utgör artikel 41.8 i direktiv 2009/73/EG hinder för en nationell lagstiftning enligt vilken tillsynsmyndigheten inte är skyldig att, när den beräknar tariffer eller fastställer metoder, motivera hur det säkerställs att de systemansvariga för överförings- och distributionssystem både på kort och lång sikt ges lämpliga incitament att öka effektiviteten, främja integrationen av marknaden och säkra leveranser samt stödja forskningsverksamheten på området?
- 2) Är det förenligt med artikel 41.8 i direktiv 2009/73/EG att tolka den nationella lagstiftningen så, att den säkerställer att det både på kort och lång sikt ges lämpliga incitament för att öka effektiviteten, främja integrationen av marknaden och säkra leveranser samt stödja forskningsverksamhet på området, när användarnas avgifter endast täcker ekonomiskt motiverade kostnader för de allmännyttiga tjänsterna och lönsamheten säkerställs, åtminstone till ett minimibelopp?
- 3) Är en nationell lagstiftning som, trots att den föreskriver ”lämpliga incitament på både kort och lång sikt” och incitament ”för att främja integrationen av marknaden, säkra leveranser och forskningsverksamhet”, inte föreskriver att det vid fastställandet av den genomsnittliga vägda avkastningen på kapital ska tas hänsyn till vedertagna principer på det finansiella området, vilka beaktar jämförbara företag som verkar på en fri marknad, förenlig med de mål som anges i artikel 41.8 i direktiv 2009/73/EG?
- 4) Ska tillsynsmyndigheten vid tolkningen av begreppen ”rimlig avkastning på investeringar” i den mening som avses i artikel 13 i förordning [(EG) nr 715/2009] och ”incitament för investeringar” i den mening som avses i artikel 41 i direktiv 2009/73, utgå från det vedertagna finansiella begreppet genomsnittlig kapitalavkastning (WAAC) och den metod som används för att fastställa denna?

- 5) Om den föregående frågan besvaras jakande, har tillsynsmyndigheten då rätt att avvika från den metod som används på det finansiella området för att fastställa den genomsnittliga avkastningen på kapital och anpassa denna avkastning efter eget gottfinnande?
- 6) Om den föregående frågan besvaras jakande, har tillsynsmyndigheten då rätt att justera den genomsnittliga avkastningen på kapital så att det vid beräkningen av denna tas hänsyn till en storlekspremie som grundar sig på lånekostnaderna för andra företag i medlemsstatens ekonomi?
- 7) Om fråga 4 besvaras jakande, har tillsynsmyndigheten då rätt att justera den genomsnittliga avkastningen på kapital så att den inte behöver kompensera den systemansvarige för överföringssystemet eller lagringssystemet för naturgas för inflationsökningen under den föregående tariffperioden?
- 8) Om fråga 5 besvaras jakande, och för det fall den systemansvarige inte samtycker till den nivå på den genomsnittliga avkastningen på kapital som tillsynsmyndigheten föreslår eller de omständigheter som den grundar sig på, bör då tillsynsmyndigheten, när den fastställer den genomsnittliga kapitalavkastningen (WAAC), anlita en oberoende tredje part för bedömningen av vilken nivå som är lämplig för denna avkastning?
- 9) Strider ett förfarande för fastställande av tariffer, i vilket den genomsnittliga avkastningen på kapital fastställs av tillsynsmyndigheten och i vilket den systemansvarige för överföring eller lagring av naturgas inte har rätt att justera denna beräkning på grundval av enskilda indikatorer för den systemansvariges företag, mot de mål som anges i artikel 41.8 i direktiv 2009/73/EG?
- 10) Ska artikel 1 [första stycket] b i förordning [(EG) nr 715/2009], jämförd med andra stycket i denna artikel, tolkas så, att skälen 7 och 8 samt artikel 13.1 i denna förordning är tillämpliga på anläggningar för lagring av naturgas och på de tariffer som fastställs av tillsynsmyndigheten, om tillträdet till anläggningar för lagring av flytande naturgas är reglerat?

Unionsrätt

Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/73/EG av den 13 juli 2009 om gemensamma regler för den inre marknaden för naturgas och om upphävande av direktiv 2003/55/EG (nedan kallat direktivet; EUT L 211, 2009, s. 94): skäl 35, artiklarna 32.1, 33.1, 33.3, 33.4, 40 f, 41.1 och 41.8.

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 715/2009 av den 13 juli 2009 om villkor för tillträde till naturgasöverföringsnäten och om upphävande av förordning (EG) nr 1775/2005 (nedan kallad förordningen; EUT L 211, 2009, s. 36): skälen 7 och 8 och artiklarna 1 och 13.1.

Rättspraxis

EU-domstolens dom av den 12 juli 2022, Nord Stream 2/Europaparlamentet och rådet (C-348/20, ECLI:EU:C:2022:548).

Tribunalens dom av den 16 mars 2022, MEKH och FGSZ/ACE (T-684/19 och T-704/19, EU:T:2022:138).

EU-domstolens dom av den 24 februari 2022, Latvijas Gāze (C-290/20, EU:C:2022:119).

EU-domstolens dom av den 2 september 2021, kommissionen/Tyskland (Införlivande av direktiven 2009/72 och 2009/73) (C-718/18, ECLI:EU:C:2021:662).

EU-domstolens dom av den 3 december 2020, kommissionen/Belgien (Marknaderna för el och naturgas) (C-767/19, ECLI:EU:C:2020:984).

EU-domstolens dom av den 16 juli 2020, kommissionen/Ungern (Avgifter för tillträde till näten för överföring av el och naturgas) (C-771/18, EU:C:2020:584).

EU-domstolens dom av den 30 april 2020, Overgas Mrezhi och Bulgarska gazova asotsiatsia (C-5/19, EU:C:2020:343).

EU-domstolens dom av den 19 december 2019, GRDF (C-236/18, EU:C:2019:1120).

EU-domstolens dom av den 6 oktober 2015, Capoda Import-Export (C-354/14, EU:C:2015:658, punkt 25).

EU-domstolens dom av den 19 mars 2015, E.ON Földgáz Trade (C-510/13, EU:C:2015:189).

Nationell lagstiftning

Energētikas likums (energilagen) (*Latvijas Vēstnesis*, nr 273/275 av den 22 september 1998, i den lydelse som gällde den 20 augusti 2020): artiklarna 15, 44.8 och 85.1.

Likums ”Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” (lag om myndigheter för tillsyn av allmännyttiga tjänster) (*Latvijas Vēstnesis*, nr 394/395 av den 7 november 2000, i den lydelse som gällde den 20 augusti 2020): artiklarna 2.2, 2.4, 6.1, 6.2, 7.6, 9 och 20.1.

Ministru kabineta 2009. gada 27. oktobra noteikumi Nr. 1227 ”Noteikumi par regulējamiem sabiedrisko pakalpojumu veidiem” (ministerrådets dekret nr 1227 av den 27 oktober 2009 om fastställande av bestämmelser rörande de typer av

allmännyttiga tjänster som är reglerade) (*Latvijas Vēstnesis*, nr 172 av den 29 oktober 2009, i den lydelse som gällde den augusti 2020): punkt 4.

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 2018. gada 13. augusta lēmums Nr. 1/23 ”Kapitāla atdeves likmes aprēķināšanas metodika” (beslut nr 1/23 från rådet för tillsynskommissionen för allmännyttiga tjänster av den 13 augusti 2018 om metoden för beräkning av avkastningen på kapital) (*Latvijas Vēstnesis*, nr 161 av den 15 augusti 2018; nedan kallad metoden), i dess lydelse enligt beslut nr 1/12 från samma organ av den 22 augusti 2019: punkterna 3–7 och 9.¹.

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 2020. gada 20. augusta lēmums Nr. 109 ”Par kapitāla atdeves likmi dabasgāzes pārvades sistēmas, dabasgāzes sadales sistēmas un dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojumu tarifu projekta aprēķināšanai” (beslut nr 109 från rådet för tillsynskommissionen för allmännyttiga tjänster av den 20 augusti 2020 om avkastning på kapital för beräkning av förslaget till tariffer för tjänster knutna till naturgasöverföringsnätet, distributionssystemet för naturgas och lagring av naturgas) (*Latvijas Vēstnesis*, nr 164 av den 26 augusti 2020; nedan kallat det angripna beslutet).

Kortfattad redogörelse för de faktiska omständigheterna och förfarandet i målet vid den nationella domstolen

- 1 Klagandena tillhandahåller allmännyttiga tjänster inom området leverans av naturgas i Lettland. AS Gaso är den (enda) systemansvarige för distributionssystemet för naturgas och AS Conexus Baltic Grid är den (enda) systemansvarige för naturgasöverföringsnätet och för lagring av naturgas.
- 2 Den 20 augusti 2020 fattade tillsynsmyndigheten det angripna beslutet, genom vilket den fastställde den (genomsnittliga vägda) kapitalavkastning i reala termer (med två varianter) som skulle användas för att beräkna tarifferna för tjänster knutna till naturgasöverföringsnätet, distributionssystemet för naturgas och lagring av naturgas, vilka var planerade att träda i kraft år 2021.
- 3 På grundval av avkastningen på eget kapital som beräknats enligt punkt 5 i metoden, avkastningen på lånat kapital beräknat enligt punkt 7 i metoden, den gällande bolagsskattesatsen och de genomsnittliga förändringar i konsumentprisindex som registrerats i den officiella statistiken för de fem föregående kalenderåren, beslutade tillsynsmyndigheten att den (genomsnittliga vägda) kapitalavkastning (i reala termer) som skulle tillämpas på aktörer som ingår i kategorin mikroföretag eller småföretag var 4,37 %, medan kapitalavkastningen för aktörer som ingår i kategorin medelstora eller större företag var 2,65 %.
- 4 Tillsynsmyndigheten motiverade beslutet med att de fastställda kapitalavkastningsnivåerna var förenliga med situationen på finansmarknaderna, vilket innefattade risker i samband med erhållande av finansiering, och att de

följaktligen gjorde det möjligt för den systemansvarige för naturgasöverföringsnätet, den systemansvarige för distributionssystemet för naturgas och den systemansvarige för lagring av naturgas att ta lån, investera i renovering och utveckling av naturgasnätet och erhålla en rimlig avkastning, samtidigt som användarna ges möjlighet att få oavbrutna, tillförlitliga och högkvalitativa offentliga tjänster vars tariffer (priser) byggde på ekonomiskt motiverade kostnader.

- 5 Klagandena motsatte sig detta beslut och dess motivering och väckte därför talan om ogiltigförklaring vid Administratīvā apgabaltiesa.

Sammanfattning av parternas huvudargument i det nationella målet

- 6 I sina ansökningar har klagandena framställt följande argument.
- 7 De anser att tillsynsmyndigheten gjorde sig skyldig till allvarliga materiella fel och handläggningsfel då den fastställde kriterierna för att beräkna kapitalavkastningen, vilket medförde att den nivå för kapitalavkastning som skulle tillämpas på klagandena var otillbörligt låg och att hänsyn inte togs till deras intresse av att tarifferna fastställdes med en lämplig avkastning. De menar att en sådan begränsning av den tillåtna avkastningen för en aktör som tillhandahåller allmännyttiga tjänster utgör en alltför långtgående begränsning av klagandenas äganderätt.
- 8 Enligt klagandena innebär den metod (i dess ändrade lydelse) som tillsynsmyndigheten har antagit en avsevärd utvidgning av innehållet i de kriterier som fastställs i lagstiftningen, vilket innebär att den har överskridit sina befogenheter och att principerna om god förvaltning, rättssäkerhet och skydd för berättigade förväntningar har åsidosatts.
- 9 Klagandena anser att tillsynsmyndigheten har åsidosatt sin lagstadgade skyldighet att motivera sina beslut.
- 10 De menar att tillsynsmyndigheten inte redovisade några omständigheter som visade att det var nödvändigt att fatta ett sådant beslut och att den utgick från felaktiga antaganden som inte styrkts när det gällde klagandenas affärsverksamhet och indikatorerna rörande den.
- 11 Klagandena anser att tillsynsmyndigheten handlade i strid med den princip som förbjuder den att handla godtyckligt, genom att den inte redovisade och på ett lämpligt sätt bedömde objektiva och rationella rättsliga överväganden som byggde på dessa faktiska omständigheter, och inte heller på ett lämpligt sätt bedömde övervägandena rörande lämpligheten av att ändra metod och inte heller motiverade slutsatserna rörande de olika delarna av beräkningen av kapitalavkastningen.

- 12 Enligt klagandena motiverade tillsynsmyndigheten inte sina slutsatser rörande de variabler som används för beräkningen (i reala termer) av (den genomsnittliga vägda) kapitalavkastningen. Tillsynsmyndigheten förklarade inte varför den vid den jämförande bedömningen av den nya kapitalavkastningsnivån inte använde sig av uppgifter rörande lagring av naturgas, varför den valde vissa värden för den jämförande bedömningen eller hur den valde den period för vilken den beräknade den nationella riskpremien.
- 13 Klagandena menar att den nya kapitalavkastningsnivå som fastställts av tillsynsmyndigheten har en alltför stor negativ inverkan på klagandenas förmåga att uppfylla sin skyldighet att utveckla sin verksamhet och delta i planeringen, säkerställandet och en samordnad och effektiv utveckling av energiförsörjningen.
- 14 Det följer av praxis vid Europeiska unionens domstol (nedan kallad EU-domstolen) att medlemsstaterna när de fastställer tarifferna är skyldiga att säkerställa en avkastning på de investeringar som gjorts. Av direktivet följer att tillsynsmyndigheten i en medlemsstat är skyldig att främja utvecklingen av naturgasmarknaden och att se till att den fungerar väl, genom att erbjuda investerarna tillräckliga incitament för att göra de investeringar som krävs i infrastrukturen. Bestämmelserna i förordningen ålägger också tillsynsmyndigheten en skyldighet att säkerställa en rimlig avkastning för de investeringar som gjorts när den fastställer tarifferna.
- 15 Klagandena menar att de inte fick möjlighet att yttra sig i vederbörlig ordning innan det angripna beslutet fattades och att deras argument och påpekanden inte granskades. De anser därför att deras medverkan vid fastställandet av den nya kapitalavkastningsnivån inte säkerställdes.
- 16 Enligt klagandena gynnar det angripna beslutet varken konkurrensen eller utvecklingen, vilket strider mot lagstiftarens syfte med regleringen av denna sektor.
- 17 De anser således att de fel som beräkningen av den nya kapitalavkastningsnivån är behäftade med är allvarliga och gör att det inte går att förstå hur tillsynsmyndigheten kom fram till de slutsatser som det angripna beslutet bygger på och att avsaknaden av en tillräcklig motivering begränsar klagandenas möjligheter att på ett effektivt sätt utöva sin rätt till försvar.
- 18 Tillsynsmyndigheten har å sin sida gjort gällande att dess uppdrag, som fastställs i artikel 20.1 i lag om myndigheter för tillsyn av allmännyttiga tjänster, enbart är att säkerställa att tarifferna täcker de kostnader för den allmännyttiga tjänsten som är ekonomiskt motiverade (dessutom bestäms det sistnämnda begreppets innehåll efter tillsynsmyndighetens gottfinnande) och att säkerställa lönsamheten i allmänhet. Tillsynsmyndigheten anser att dessa begrepp i stort sett inte har någon koppling till de mål som eftersträvas i artikel 41.8 i direktivet, det vill säga att säkerställa lämpliga incitament, både på kort och lång sikt, att öka effektiviteten,

främja integrationen av marknaden och säkra leveranser samt stödja forskningsverksamheten på området.

Kortfattad redogörelse för skälen till att förhandsavgörande begärs

- 19 Den hänskjutande domstolen påpekar att artiklarna 40 f och 41.8 i direktivet och artikel 13.1 jämförd med skäl 7 och 8 i förordningen är tillämpliga i det nationella målet. Dessa bestämmelser föreskriver en skyldighet för medlemsstaterna att säkerställa en rimlig avkastning på investeringar, men innehållet i bestämmelserna förtydligas eller preciseras inte tillräckligt. Det gör att den hänskjutande domstolen inte kan avgöra målet i sak.
- 20 Eftersom ett av direktivets mål är att säkerställa tillräckliga investeringar för att kunna utveckla nätet, anges det i skäl 35 och i artikel 40 f att medlemsstaternas tillsynsmyndigheter är skyldiga att bidra till naturgasmarknadens utveckling och till att den fungerar korrekt genom att ge investerare tillräckliga incitament att göra de investeringar som krävs.
- 21 I artikel 13.1 i förordningen föreskrivs det att tillsynsmyndigheten ska fastställa en tariff för tillgång till överföringsnätet som innefattar en rimlig avkastning på investeringar. Tarifferna ska vara sådana att de främjar konkurrens och en effektiv handel med gas och ger incitament för investeringar och driftskompatibilitet för överföringsnät.
- 22 Tarifferna har fortsatt att vara ett av tillsynsmyndighetens instrument för att främja investeringar, även efter det att det ursprungliga vertikalt integrerade företaget (den traditionella operatören) inom naturgassektorn (AS Latvijas Gāze) delades upp i flera delar. Vad beträffar lagringsuppgiften ålägger artikel 41.1 n i direktivet tillsynsmyndigheten att övervaka och granska villkoren för tillträde till lagring, lagring av gas i rörledningar och andra stödtjänster enligt artikel 33. I artikel 44.8 i energilagen föreskrivs att tillträde till den underjordiska gaslagringsanläggningen ska organiseras genom ett reglerat förfarande på grundval av tariffer som fastställs i enlighet med de förfaranden som anges i artikel 15.1.¹ i samma lag. Således ska även tillträdet till den underjordiska gaslagringsanläggningen vara tekniskt och ekonomiskt motiverat, vilket även innebär att tillsynsmyndigheten ska se över de tariffer som den övervakar.
- 23 I förevarande mål fastställer tillsynsmyndigheten, inom ramen sin behörighet, tarifferna eller metoden för att beräkna dessa, vilket innefattar kapitalavkastningen. Trots att det följer av bestämmelserna i direktivet och i förordningen att medlemsstaterna när de fastställer det belopp, eller de tariffer, som ska betalas för att få tillgång till naturgasöverföringsnätet, ska inkludera en rimlig avkastning på investeringar vid beräkningen av tarifferna, klargörs innehållet i begreppet ”rimlig avkastning på investeringar” inte i bestämmelserna.
- 24 Således har inga rättsliga kriterier fastställts för att tillsynsmyndigheten ska kunna avgöra om avkastningen kan anses ”rimlig”. Den hänskjutande domstolen har

ingen tydlig vägledning om hur den ska bedöma om metoden för att fastställa lönsamheten (avkastning på kapital) är förenlig med unionsrätten.

- 25 EU-domstolen har hittills inte klargjort begreppet ”rimlig avkastning på investeringar”. Visserligen har den i sin rättspraxis rörande direktivet och förordningen (se avsnittet ”EU-domstolens praxis”) tolkat artikel 41 i direktivet, men i inget av de målen tolkade domstolen artikel 41.8 mot bakgrund av faktiska och rättsliga omständigheter som är jämförbara med dem i förevarande mål.
- 26 EU-domstolen har hänvisat till medlemsstaternas skyldighet att beakta de investeringar som har gjorts eller som kommer att göras när de fastställer avgifterna för tillträde till nätet för överföring eller lagring av naturgas (dom av den 16 juli 2020, kommissionen/Ungern (C-771/18, EU:C:2020:584)). Domstolen har emellertid inte klargjort närmare hur de ska beaktas när avgifterna fastställs.
- 27 På grundval av artikel 1 i lagen om myndigheter för tillsyn av allmännyttiga tjänster (”Syftet med denna lag är att säkerställa tillgången till oavbrutna, tillförlitliga och högkvalitativa offentliga tjänster vars tariffer (priser) motsvarar ekonomiskt motiverade kostnader, samt att främja utveckling och ekonomiskt motiverad konkurrens inom de reglerade sektorerna, genom att fastställa förfaranden för reglering av allmännyttiga tjänster och rättsliga förhållanden inom ramen för tillhandahållandet av sådana tjänster”) och artikel 20.1 i samma lag (”Avgifterna skall fastställas på en sådan nivå att användarnas avgiftsbetalningar täcker de ekonomiskt motiverade kostnaderna för den offentliga tjänsten och säkerställer den offentliga tjänstens lönsamhet, såvida det inte i särskild sektorslagstiftning fastställs andra principer för fastställande av avgifterna. Om de faktorer som påverkar avgifterna förändras, t.ex. lönsamheten, får tillsynsmyndigheten föreslå en översyn av avgifterna och begära att leverantören av allmännyttiga tjänster inom en viss tidsfrist lämnar in ett förslag till avgifter med en motivering av de kostnader som ligger till grund för avgifterna.”), drar den hänskjutande domstolen slutsatsen att den lettiska lagstiftaren inte använde sig av formuleringen i artikel 41 i direktivet när den införlivade den med lettisk rätt. Lagen om myndigheter för tillsyn av allmännyttiga tjänster innehåller ingen bestämmelse som överensstämmer med det som föreskrivs i artiklarna 40 (Tillsynsmyndigheternas allmänna mål) och 41 (Tillsynsmyndighetens skyldigheter och befogenheter) i direktivet.
- 28 Efter att ha prövat huruvida de mål som eftersträvas genom artikel 20.1 i lagen om myndigheter för tillsyn av allmännyttiga tjänster motsvarar de mål som anges i artikel 41.8 i direktivet, konstaterar den hänskjutande domstolen att direktivets mål är mer omfattande och att den bestämmelse i denna lag, med stöd av vilken tillsynsmyndigheten har antagit de regler som är tillämpliga i förevarande mål, eventuellt inte omfattar samtliga unionsrättsliga mål avseende rätten för reglerade leverantörer av allmännyttiga tjänster att få lämpliga incitament på kort och lång sikt.

- 29 Det finns därför goda skäl att hänskjuta frågan till domstolen när det gäller införlivandet av dessa bestämmelser i direktivet med lettisk rätt.
- 30 I artikel 1.2 i förordningen föreskrivs det att målen i första stycket inbegriper fastställande av harmoniserade principer för tariffer eller för de metoder som används för att beräkna dem, för tillträde till nät, men inte till lagringsanläggningar, inrättande av tjänster för tredjepartstillträde och harmoniserade principer för kapacitetstilldelning och hantering av överbelastning, beslut om krav på transparens, balansregler och avgifter för obalans samt underlättande av handeln med kapacitet. Den hänskjutande domstolen drar slutsatsen att förordningen är tillämplig på fastställandet av principer eller metoder för beräkning av tillträdesavgifter avseende överföringsnätet för naturgas, men inte avseende lagringsanläggningar.
- 31 Enligt artikel 1 tredje stycket i förordningen ska denna förordning endast gälla för lagringsanläggningar som omfattas av artikel 33.3 eller 33.4 i direktivet. Vidare framgår det av artikel 33.1 i direktivet att de förfaranden som anges i punkterna 3 och 4 i den artikeln vad avser lagringstjänsterna inte är obligatoriska, men att de är tillämpliga när det är tekniskt och/eller ekonomiskt nödvändigt för att tillhandahålla ett effektivt tillträde till systemet för leverans till kunderna och för att organisera tillträdet till stödtjänster.
- 32 Den hänskjutande domstolen drar slutsatsen, med beaktande av bestämmelserna i direktivet och medlemsstaternas skyldigheter, att artikel 13.1 i förordningen – som avser tariffer och metoder som tillämpas av systemansvariga för överföringssystem och som godkänts av tillsynsmyndigheterna i enlighet med artikel 41.6 i direktivet och tariffer som offentliggjorts i enlighet med artikel 32.1 i direktivet – och därmed även begreppet ”rimlig avkastning” som den innehåller, endast avser tariffer för tjänster knutna till naturgasöverföringsnätet och inte för tjänster knutna till lagring av naturgas. De kriterier som nämns i skälen 7 och 8 i förordningen och som rör tariffer för tillträde till nät, är inte heller tillämpliga på lagringstjänster.
- 33 Den nationella domstolen anser att det finns goda skäl att ställa frågor till domstolen om tolkningen av dessa bestämmelser.
- 34 Med hänvisning till domstolens praxis avseende upptagande till sakprövning av begäran om förhandsavgörande (se, till exempel, dom av den 6 oktober 2015, Capoda Import-Export (C-354/14, EU:C:2015: 658, punkt 25)), enligt vilken en begäran från en nationell domstol bara kan avvisas då det är uppenbart att den begärda tolkningen av unionsrätten inte har något samband med de verkliga omständigheterna eller saken i det nationella målet eller då frågorna är hypotetiska eller EU-domstolen inte har tillgång till sådana uppgifter om de faktiska eller rättsliga omständigheterna som är nödvändiga för att kunna ge ett användbart svar på de frågor som ställts till den, konstaterar den hänskjutande domstolen att tolkningen av de ovannämnda bestämmelserna i direktivet och förordningen har ett direkt samband med de faktiska och rättsliga omständigheterna i det nationella

målet. För att kunna meddela dom i det nationella målet är det nödvändigt att EU-domstolen klargör hur de relevanta bestämmelserna i unionsrätten ska tolkas för att undanröja varje rimligt tvivel om tolkningen av dessa bestämmelser.

- 35 Det är nödvändigt att undersöka vilka kriterier som ska tillämpas vid bedömningen av begreppen ”rimlig lönsamhet” och ”lämpliga incitament” i artikel 13.1 i förordningen, jämförd med skälen 7 och 8 i denna och artiklarna 40 f och 41.8 i direktivet, samt hur dessa begrepp ska tolkas under de särskilda omständigheterna i det aktuella målet. Med hjälp av svaren på tolkningsfrågorna kan den hänskjutande domstolen, vid prövningen i sak, avgöra huruvida det angripna beslutet, som antagits på grundval av metoden för fastställande av den nya kapitalavkastningen, och själva metoden är förenliga med medlemsstatens unionsrättsliga skyldighet att i denna beräkning inkludera en rimlig avkastning på investeringar.

ARBETS-DOKUMENT